

Izhaja vsak
mesec na
2 polah in
velja za vse
leto 4 gl.

SLOVENSKI PRAVNIK.

Uredništvo
in upravnništvo
nahajata se v
Frančiskan-
skih ulicah,
št. 16.

Illicita cummulatio.

I.

V svoji tožbi, prezentirani pri c. kr. okr. sodnji A., pravi tožitelj B., da mu je dolžan C. na podlagi dolžnega pisma od 4. januarja 1877 150 fl. od 25. majnika 1876. leta sem, do katerega časa so tudi še 6% obresti na dolgu; da sta B in C glede tega dolga o Vseh svetih 1880 račun storila, tako da je glavnica 150 fl. pomnožena s 6% obrestmi in 6% zamudnimi obrestmi dne 25. maja 1880 znašala naravnost 200 fl., od katerih teko od tega časa zopet 6% obresti; da je na dalje na prošnjo C-jevo B dal C-ju od 25. januarja naprej večkrat mala posojila na 6% obresti, in da sta B in C tudi glede teh posojil o Vseh svetih 1880 račun tako storila, da je C bil za vsa ta posojila dolžan B-ju dne 1. novembra 1880 (o Vseh svetih) 127 fl., od katerih zopet 6% obresti od 1. novembra 1880 tekó.

B prosi torej, sodnija naj spozna, da mu je C dolžan plačati :

1. posojilo iz dolžnega pisma od 5. novembra 1877 s 150 fl., zaračunjene obresti od 25. maja 1877 do 25. maja 1880 s 50 fl.
torej posojilni in obrestni kapital z 200 fl.
in od 15. maja 1880 naprej tekoče 6% obresti;

2. za njemu na njegovo prošnjo od 25. januarja 1876 naprej posojene večkratne svote in za te do 1. novembra 1880 zaračunjene 6% obresti skupaj znesek 127 fl. s 6% obrestmi od teh 127 fl., in

3. stroške te pravde.

Okrajna sodnija A je z odlokom od 15. aprila 1881 šte. 1660 čez to tožbo določila dan za obravnavo po predpisih sumaričnega postopanja, pri kateri obravnavi je C ne glede na vse drugo nedovoljeno kumulacijo ugovarjal, sklicevaje se na §. 4. sodn. r. in na dvorni dekret od 27. septembra 1792, šte. 53 lit.

a justične zbirke zak. Tožnik pa je temu oporekal in trdil, da tukaj ni kumulacije, ker izvirajo v tožbi zahtevane svote iz več tekočih posojil, in se tedaj naslanjajo na isti pravni uzrok, in da te terjatve sledijo iz več podobnih si dejanj. — Vsled še drugih ugovorov in oporekanj toženčevih skrčil je tožnik v svojej repliki svoje zahteve na sledeči način :

Spozna naj se, da je toženec C dolžan plačati tožniku B :

1. vsled dolžnega pisma od 5. januarja 1877 posojilo 150 fl. s 6% obrestmi od 25. majnika 1876 naprej ;
2. posojilo, dano mu v času od 5. januarja 1877 do konca 1877 leta z 10 gld., na dalje posojenih mu meseca septembra 1878 42 gld., konečno posojenih mu dne 10. avgusta 1879 50 gld. — in 6% obresti od treh posojil od 1. novembra 1880 naprej.
3. Vse stroške te obravnave.

Po končani obravnavi in inrotuliranih aktih je sodnija A z odlokom dne 18. junija 1881 šte. 2562 tožbo A-jevo odbila in tožniku v ločitev v njej združenih predmetov vročila in sicer iz sledečih uzrokov :

Ker se v tožbi, prezentirani dne 13. aprila 1881 šte. 1660, in z odlokom od 15. aprila 1881, štv. 1660, k obravnavi v sumaričnem postopanju dekretirani, glede v njej zahtevanih svot 200 goldinarjev in 127 gld. terdi sklep računa, se tožba v separacijo po §. 4. sodb. reda vrniti ni mogla ; ker pa tožnik že v repliki svojo tožbeno zahtevo omejuje in 4 posojilne svote : 150 fl. 10 gl., 42 gl. in 50 gl. v plačilo zahteva in ker je glede teh terjatev v sklepnem govoru trditev storjenega računa preklical, ker toženec že v odgovoru kumulacijo ugovarja, ker se po §. 4 in 40 sodn. r. sme le tedaj več rečij jedne pravne zahteve v jednej in istej tožbi skupno zahtevati, če so v kakej medsobnej zvezi, to je, če izvirajo iz jednega in istega dejanja, ali če se na jedno in isto pismo naslanjajo, in ker §. 4 sodn. r. kumulacijo v obče prepoveduje in dvorni dekreti od 31. oktobra 1785 lit. t. šte. 489 in od 27. sept. 1792 lit. a šte. 53 just. zbirke zakonov ukazuje, da naj se sodnija v slučajih kumulacije ne spušča v razsoditev glavne stvari, to je, da naj ne stori razsodbe, temveč samo ukaže ločitev združenih stvari in ker se omenjene 4 posojilne terjatve nikakor na „jedno jedino“ posojilno pogodbo ne opirajo, temveč vsaka sloni na svojem posebnem od tožnika imenovanem dogodku — je torej

temeljita razsodba te tožbe težavna, tako da se je morala separacija zaukazati.

B-jev zoper ta odlok vloženi rekurz je nadsodnija graška uslišala in prvosodnijski odlok z odločbo dne 20. julija 1881, šte. 8862 z ozirom na to, da se toženec odloku od 15. aprila 1881, s katerim se je to pravdo utemeljajoča tožba rešila, protivil ni, z ozirom na to, da bi uničenje (Aufhebung) celoma končane in sklenene pravdne obravnave in zaukazba ad separandum v smislu dvornega dektreta od 27. septembra 1792 šte. 53 just. zb. z. le tedaj bila utemeljena, če bi združenje terjanih zahtev v jednom procesu ne omogočilo temeljite razsodbe, kar se pa v predležem predmetu nikakor ne godi, ker se je o vsakej pojedinej zahtevi obravnavalo in je tedaj tudi mogoče o njih razsoditi, in z ozirom na to, da slišijo stroški tega rekurza med one, ki se tičejo iztiranja s tožbo zahtevanih pravic, odstranila, okrajni sodnji v A. ukazala, da meritorično razsodi končano tožbo, in izrekla, da se ima o stroških rekurza ob jednom s končno razsodbo v glavni stvari spoznati.

Toženčev dosojni rekurz je najvišji sodni dvor z dosojbo dne 1. septembra 1881, šte. 9944, odvrnil, in nadsodnijsko odločbo potrdil in sicer iz nadsodnijskih uzrokov in z ozirom na to, da so tožnikove terjatve, kakor sam to pravi, utemeljene na pravno podlago „jednega nadaljevanega posojilnega opravila“, tako, da se torej tudi v različnih dobah dana posojila vsekako kot v skladnosti stoječa (als im zusammenhange stehend) smatrati morejo.

II.

(Po „Gerichtshalle“ št. 84 de 1881.)

V sumarično obravnavani tožbi A-jevi zoper B-ja zavoljo plačila 109 fl. 87 kr. spoznala je c. kr. okrajna sodnija v P dne 16. februarja 1880, štv. 257, da se uvedena obravnava zavoljo združenih različnih predmetov odstrani in da ima tožitelj A na 23 fl. 9 kr. določene sodnijske stroške plačati.

Na A-jev rekurz odstranila je c. kr. tržaška nadsodnija dne 13. aprila 1881, šte. 1408, prvosodnijski odlok in zaukazala okrajni sodnji v P., da naj na podlagi sklenene obravnave in če treba na podlagi dopolnjujočih izjav strank, meritorično spozna, in sicer

uvaževaje, da je sodnikov nalog, da, če v sumarični obravnavi pismeno podana tožba predpisom sodnega reda ne ugaja, pred napeljanjem pravde v obravnavo v smislu §. 17 postave o sumaričnem postopanju predpisane naredbe napoti, in da sodnik teh naredb napotiti v tem slučaju ni spoznal kot potrebno; uvaževaje, da je odlok dne 15. dec. 1873, šte. 5456, s katerim se je tožba rešila in obravnavna razpisala, v moč stopil; uvaževaje, da sta stranki vsled tega odloka svoje pravice opisali in podali dotična postavna dokazila gledé pojedinih v tožbi opisanih rečij, o katerih se temeljito vsekako razsoditi da, za česar voljo ima sodnik nalog, če je karkoli v izjavah nejasnega ali temnega in v ponujenih dokazilih pomanjkljivega, po §. 25 sum. post. stranke podučiti in nje navesti, da se ž njegovim posredovanjem in ž njegovo podporo obravnavna redno dopolni; — uvaževaje, da se gledé na vse to, na ugovor združenja različnih predmetov, ki ga je toženec v procesu izrekel, ni moglo več ozirati, in to toliko menj, ker se stvar suče krog sumarično obravnavane tožbe, ki že teče od decembra leta 1873.

C. kr. višji sodni dvor pa je dosojnemu rekurzu deloma vstregel in potrdivši v glavni stvari prvosodnijski odlok, ta odlok glede sodnijskih stroškov — deloma popravil in tožniku samo naložil, da plača le 13 fl. 85 kr. stroškov prve inštanice in čez to še v zmislu §§. 24 in 26 postave od 16. majnika 1874 šte. 69 znesek 2 fl. 50 kr. dosojnih stroškov, uvaževaje, da so se proti predpisom §. 4 sodn. r. v tožbi različni predmeti združili, ki niso v nikaki mejsobojni zvezi, in da se o omenjeni tožbi ni tako obravnavalo, da bi bilo brez daljne obravnave mogoče temeljito jo razsoditi; — uvaževaje, da spadajo v tožbi zadržane terjatve, če se 78 fl. 25 kr. odšteje, v področje postave od 27. aprila 1873 šte. 66 in da se te zahteve, ker skupaj znesek 50 fl. ne presežajo v zmislu §. 12 te postave in v zmislu postave od 26. februarja 1876 št. 22 vse v jedno tožbo staviti zamorejo, — in uvaževaje, da se od tožnika zabeleženi stroški nikakor niso znižali, in torej v goraj navedeno svoto znižati morali.

B. N . . . k.